

SZÉPIRODALMI FIGYELŐ-DÍJ

2004

A Szépirodalmi Figyelő szerkesztősége 2004-ben díjat alapított, amelyet 2005-ben ad ki először a 2004-ben szemlézett művek szerzői közül kettőnek.

A kuratórium tagjai:

Kalász Márton, a Magyar Írószövetség elnöke

Fábri György, a Magyar Tudományos Akadémia kommunikációs igazgatója

Szilágyi Márton irodalomtörténész, az ELTE BTK docense

Bednatics Gábor, a Fiatal Írók Szövetségének elnöke

L. Simon László, a Szépirodalmi Figyelő főszerkesztője

A kuratórium Bánki Éva *Gloria Mundi (II.)* című művét (Bárka, 2004/1.; SZIF 2004/2.), valamint Szócs Géza *Liberté* című munkáját (Kortárs, 2004/10.; SZIF 2004/6.) az elmúlt esztendő két fontos publikációjának tartotta, ezért mindkettőjüknek Pető Hunor képzőművész bronzplakettjét adományozta.

A Szépirodalmi Figyelő állandó munkatársai közül színvonalas recenzióiért a szerkesztőség Kelemen Lajost a szerkesztőség díszoklevelével jutalmazta.

A díjakat 2005. február 10-én, a Petőfi Irodalmi Múzeumban rendezett ünnepségen adták át.

BÁNKI ÉVA az utóbbi néhány év egyik legfeltűnőbb írói bejelentkezését mondhatja magáénak: váratlanul és készen lépett be a magyar irodalomba, olyan regényíróként, aki műve készülésének fázisait saját műhelyproblémájának tekintette. Talán ezért is tűnik úgy, hogy ő is, s regénye, az *Esőváros* is régi ismerősünk – no meg azért is, mert tájakról, emberekről, családokról mesél, egy olyan világról, ahol másféleképpen telik mindannyiunk közös ideje, miközben a háttérben mégiscsak ott lüktet a mindenben átázoló történelem. Ebből az ismeretlen, mégis otthonos közegből hoznak hírt azóta megjelent regényrészletei is: más ugyan a téma, az írói alakításmód is gazdagodik, de megmaradt az igény a nagyepikai távlatnak és a történetmondás spontán tudatosságának a megőrzésére. Csak most már az írózó bepillantást enged abba, ami még formálódik: ezért is volt lehetséges, hogy a Szépirodalmi Figyelő díját egy jövőző regény ígéretét hordozó részletért ítéljük oda.

Szilágyi Márton

SZŐCS GÉZA *Párbaj, avagy a huszonharmadik bóhullás* című verseskötetéről (Szócs Géza harmadik verseskötete 1979-ben jelent meg Kolozsvárt) Határ Győző lelkes recenziót írva „fiatal géniusznak” nevezi a költőt, s már mindazt egybefoglalja, amit ma Szócs Géza életművének nagyságaként, rendkívüliségeként és erényeinek summájaként tartunk számon. A sajátos intellektuális gondolkodást, bár Határral mi is vonakodnánk – kivált a magyar irodalomesztétika alapozása szerint – „gondolati költészetnek” nevezni, hiszen abban a pillanatban a költő, nem tudok jobb szót, univerzális nyelvépítménye intene bennünket (e nyelvben a havon meztélláb bujdosó balladamonddótól Einstein tételéig fölmérhetetlen gazdagság benne foglalódik), s hisz Szócs Géza, ma már mosolyognunk kell – vagy mégsem? – maga is bujdosott, nem is olyan rég – szerkesztői emlékem idézi föl, hány kapcsolaton keresztül lehetett Szócs-vershez hozzájutni. Bujkál ez persze az életműben, de a költő (s tegyük most már hozzá: dráma- s esszéíró) ideg- és érzékrendszere másképpen működik, minden szellemi moccanása másképpen működik, mint hogy elveszett éveket sirasson. S nem is voltak azok – a teljesítmények sorolhatóak volnának. A legújabb is, azzal a furcsa címmel, hogy *Az al-legóriás ember. Az óriás* mint szótöredék mire komponálódott bele, ne kérdezzük – ki-ki önnön ötlete, érzéke, műveltsége szerint rendszerez amúgy is Szócs Géza műveiben. A Szépirodalmi Figyelő-díj mindazonáltal, azzal, hogy elsőként Szócs Gézának íteltük oda, valamit jelezni kíván. Kérjük a költőt, fogadja jó szívvel e gesztust, az elismerésnek e hagyományindító új változatát.

Kalász Márton

KELEMEN LAJOS (Büssü, 1954) költő, kritikus. Hidas-, Podmaniczky- és Radnóti-díjas. Költészetét legalább annyira jellemzik összetett, gyakran a versszöveg egészén átnyúló mondatszerkezetei, mint elhallgatásokból építkező szintaxisa. Tapintatosan hallgat el ott, ahol a „személyesnél hatalmasabb”, a rejtélyes archetípus vagy sejtelmes mítosz kér szót. Netán Az, akiről annyit állíthatunk csak biztosan, hogy Van. „...ha kaparnám se volna rólam lefejtető”, állítja (*A niklai házban*); kötetei (*Vírraszt a kéz*, 1980; *Közel a város*, 1995; *Hegyi verseny*, 1995; *Telepesek*, 2002) e megnevezhetetlen bizonyosságába avatnak be.

A Szépirodalmi Figyelő harmadik évfolyamában, 2004-ben Simon Balázs *Halálgondolatjáról* és Serfőző Simon verseskötetéről, Alexa Károly irodalmi esszéiről, Filip Tamás és László Noémi verseskötetéről, Balogh Róbert *Schwab legendariomáról* és Gécz János *Részkarcáról*, valamint Jász Attila és Nagy Gáspár könyveiről írt ajánlóival szerepel. Minden írása egy-egy aprólékosan felvezetett trouvaille. A szerkesztőség oklevelét ezen „apróműfaj” megbízhatóan rendkívüli művelőjeként érdemelte ki.

Prágai Tamás

A FISZ Könyvek 2004-ben megjelent kötetei

26. Mrena Julianna: *Kilenc élet*. Versek
27. Péczely Dóra: *Összenézett írások*. Kritikák
28. Babó Titti Kristóf: *Karfüst*. Intermediális színművek
29. Sütő Csaba – Szalai Zsolt: *Spleen – A romantika posztulálása*. Versek
30. Székely Csaba: *Írók a ketrecben*. Paródiák
31. *Néző-pontok*. Fiatal germanisták tanulmányai, szerk. Orosz Magdolna

A Hortus Conclusus sorozat 2004-ben megjelent kötetei

6. László Noémi: *Százegy*. Versek
7. Székelyhidi Zsolt: *Zajtalanítás*. Prózaverek
8. Király Farkas: *Hosszú árnyékok földje*. Versek
9. Király Zoltán: *Lejárhatás*. Versek

A kötetek megrendelhetők a FISZ címén:
1462 Budapest, Pf 629 • Tel./fax: (1) 321-4757
E-mail: fisz@racio.hu • www.irok.hu